

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 149. An & qualiter per contractum supersiciarium libellarium & similem res ecclesiæ alienetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

que formalis locatio sit sed vi illius tantum ea promittitur. Verum, cum non appareat ratio, cur potius pactum in publica, quam in privata scriptura contentum aut privatim factum sit virtualis locatio aut alienatio; sed utrumque æque solum contineat istam obligationem personalem locandi, non secus ac promissio matrimonii, non matrimonium sed solum continet obligationem illud contrahendi; hinc, inquam, de utroque casu pariformiter loquantur & sentiunt. Molin. *cit. d. 466. num. 5.* Quarant. *cit. num. 18.* Ricc. *decis. 71.* Guttier. *99. Can. L. 2. c. 13.* & alii apud Delben. *num. 8.* nimirum, quod non fiat hac ratione locatio ultra triennium. Unde etiam docent posse beneficiarium obligare se obligatione personali ad concedendam commoditatem percipiendi ad plures annos fructus beneficii sui; cum per hoc rem ecclesie non alienet, seu jus in eam conferat, sed solum ad fructus illius personaliter obligetur. hinc sit

Quest. 146. An igitur beneficiarius Fructus beneficii licite absque solennitate ad longum tempus locare aut vendere possit?

R Esp. Id eum posse, non obstante *Extrav. ambigua*, etiam in locis, ubi ea recepta, modo ipsi fundi, unde hi fructus percipiuntur, ultra triennium non elocentur. Ita probabilis Abb. in *c. 2. de his qua sunt à Pralat. & in c. veniens. de transact. num. 1.* Covar. *L. 2. var. c. 16. num. 6.* Molin. *de just. L. 1. tr. 2. d. 466.* Molin. *de primog. L. 1. c. 2. num. 27.* Mantica. *de tac. & ambig. convey. tr. 2. L. 5. ut. 3. num. 21.* Valq. *de reit. c. 2. §. 2. à num. 31.* Less. *de Inst. c. 24. du. 11. num. 7.* Azor. *p. 2. l. 9. c. 2. q. 7.* & alii, quos citat & sequitur Delben. *c. 8. du. 10. num. 1.* contra Armill. *v. locatio num. 5.* Sa. *v. conductio. num. 13.* Ricc. *decis. 114. num. 5.* Gutt. *l. c. c. 88. num. 14.* Bonac. *de contract. feud. qu. 8. p. 4. num. 32.* Barbos. *de potest. Eps. p. 3. alleg. 95. num. 20.* & alios. Ratio responsionis est, quod dicti fructus non sint res seu bona ecclesie, sed privati nempe beneficiarii locatoris. Unde etiam, cum conductor nullum jus in fundum acquirat; adeoque locatio expiret morte locatoris, aut à motione illius à beneficio, nullum ecclesie, aut etiam beneficiario successori ex tali locatione seu alienatione fructuum imminet periculum aut præjudicium; uti id illis imminet, si locatio ipsum fundum contingeret immediate; tunc enim non expiraret, sed beneficiarius successor teneretur stare locationi legitime factæ à prædecessore, non tamen factæ ab eo illegitime; ita ut in casu, dum. V.g. deprehendit ecclesiam esse enormiter læsam per talem locationem contingentem ipsum fundum, possit uti beneficio restitutionis in integrum. Uti etiam, si locatio ad triennium ea lege facta fuisset, ut conductor in primo anno solvat multum, in reliquis duobus annis parum, crearetur successori præjudicium, hic, casu quo prior locator moretetur interea non teneretur stare tali locationi; quin hæredes defuncti locatoris teneantur ex anticipata illa pecunia ad restitutionem eum proportione pro numero annorum, qui post mortem locantis super sunt, ut Delb. *c. 17. du. 24. à num. 6.* De cæteris quæ contra locationem fructuum ad longum tempus objici possent, vide diluta à Delb. *c. 8. du. 10.*

Quest. 147. An valeat mandatum ad locandum res ipsius Ecclesie ultra triennium?

R Esp. Pro ut hæc quæstio diversos sensus habere potest, ita diversimodè ad illam respondendum. Nam primò, si sensus sit, num valeat mandatum, vi cuius quis locare possit ad longum tempus, patet non valere; cum sicut ipse principalis locare nequit ad longum tempus, ita etiam alteri committere nequit, ut sic elocet ad longum tempus. Secundò: si sensus sit, num mandatum datum ad elocandum valeat & duret adhuc post elapsum triennium, ita ut non egeat commissarius nova commissione seu mandato, sed possit in vi ejusdem mandati plures successive facere elocationes ad triennium seu triennales ejusdem rei ecclesiasticæ, videtur respondendum affirmativè, seu id non prohiberi. Sicut enim ipse principalis administrator rerum ecclesiasticarum potest res illas pluribus successive locationibus locare absque eo, quod dicatur locare ultra triennium, intellige, simultaneè, sic quoque id ipsum alteri committendo vices suas uno eodemque mandato, ita ut necesse non habeat illud quolibet triennio renovare. Delb. *c. 18. du. 7.*

Quest. 148. An & qualiter valeat renovatio locationis factæ ad triennium eo nondum elapso?

R Respondet Delb. *l. c. du. 3.* distinguendo, ita ut dicat valere eam, si fiat renovatio post secundum annum elapsum, intellige, iterum contrahendo ad triennium vel infra triennium; eò quòd tunc non censetur prior contractus continuari, & extendi ultra triennium, adeoque non præsumatur cum fraude procedere renovans; sed antiquo contractu finito (cum parùm, quod adhuc restat ad complendum triennium pro nihilo computetur) res de novo locati. Si verò fiat renovatio ante cæptum secundum annum cum eadem persona, sit invalida, tamen si pensio varietur; eò quòd tunc præsumatur fraus, & verum sit dicere; rem ecclesie uni locatam ad quinquennium; dum nimirum renovatio extenditur ad triennium; cum non sit novus contractus, sed prior extendatur; quia jam locum non habet illud: parum pro nihilo reputatur; cum facta renovatione ante cæptum secundum annum adhuc restet potior pars triennii. citat pro hoc Delb. Molinam *cit. d. 466. circa finem.* & Valquium *de emphyteusi. q. 29. num. 15.* nisi quod is contrarium teneat in casu, quo mutaretur pensio. Quod licet improbet Delb. dicendo, variationem illam pensionis non integrè tollere præsumptionem fraudis, neque impedire, quo minus dicatur locatum illi ad quinquennium; adhuc ab eo videtur dici non improbabiler; cum variatio pensionis satis videatur mutationem contractus, & introductionem novi arguere, sive parum sive multum restet ex priore triennio.

Quest. 149. An & qualiter per contractum superficiarium, Libellarium & similem res Ecclesie alienentur?

R Esp. Breviter: Idem ferè dicendum de illo, quod de locatione nimirum quod cum per illum

illum transferatur jus aliquod utile, adeoque, si fiat ad longum tempus sit species aliqua alienationis prohibita per Extrav. ambitiosa.

Quest. 150. An & qualiter res ecclesiastica alienetur per constitutionem servitutum aliarum in ea?

Resp. Primò in genere: Nomine alienationis comprehenditur constitutio servitutis, sive realis sive personalis, quam in re ecclesiastica alienari prohibita, constituitur (intellige, sine juris solemnitate) est prohibitum *L. ult. C. de reb. alien. vel non alien.* Pirh. *h. t. num. 10.* citans Molin. *de Just. tr. d. 464. in fine.* item C. de Luca. *de servit. d. d. 17. num. 5.* ubi: contra ecclesiam constitui vel acquiri non potest servitus, utpote sapiens speciem alienationis, absque solemnitate beneplaciti Apostoli, & justa causa necessitatis vel utilitatis juxta Extrav. ambitiosa, quin peculiari prohibitione contenta in *cl. 1. de excomm. prohib. ut laicis acquirere servitutem in ecclesiis* C. de Luca. *l. c. d. 16. n. 2.* loquens etiam specialiter de prospectu acquirendo in ecclesiam. citans Barbos. *juris eccles. l. 1. c. 11. num. 28.* Gavant. *man. episc. v. ecclesia. num. 27.* testantes sic decimum per S. Congregat.

2. Resp. Secundò in specie, non posse Prælatum seu Rectorem ecclesie, vel etiam alium beneficium alteri concedere utrum fructum fundi ecclesiastici, *c. 2. de locat.* Quamvis ipsos fructus, ut dictum supra eorumque commoditatem concedere valeat quo ad vitam suam, non ultra sine solemnitate, etsi jus ipsum fruendi & utendi alio, quam usufructuarii nomine transferre nequeat. Pirh. *loc. cit.* Quemadmodum etiam parochus aliusve beneficiarius jus decimarum in alium transferre potest; fructus tamen decimarum vendere aut locare potest etiam laico, ita ut is eos non suo, sed parochi nomine percipiat. Pirh. *loc. cit.* cum Laym. *disp. Can. de reb. eccl. alien. thes. 8.*

Quest. 151. An & qualiter fieri possit alienatio rerum Ecclesie per constitutionem census?

Resp. Prohiberi quoque per Extrav. ambitiosa contractam censualem seu constitutionem census, tam perpetui, quam vitalitii (intellige, sine solemnitate juris factam) super re ecclesie. Redoan. *de reb. eccl. non alien. c. 27.* Molin. *de Just. tr. d. 494.* Azor. *p. 1. l. 9. c. 1. qn. 2.* Covar. *l. 2. var. c. 2. §. 2.* Delben. *c. 17. du. 1. num. 29.* ea autem, quæ Idem *du. 3. num. 2.* ponit in parenthesis: *quamvis impositio census fiat à Capitulo pro sustinendis expensis litis*: etsi videantur continere confirmationem & extensionem responsionis; junctis tamen verbis summarii *num. 3.* tonant in exceptionem. Et sic in specie juxta expressum & speciale decretum & declarationem S. Cong. Concilii *sub die. 21. Maji. 1624.* sub pœnis in eodem decreto & Extrav. ambitiosa expressis prohibentur regulares inconsulto Pontifice fundare censum, aut pecunias accipere ad mutuum. Novat. *in sum. Bullar. tr. de alien. num. 3.* Peyrin. *in privileg. Minorum. Tom. 2. Consult. Urban. VII.* Delben. *c. 17. du. 8. num. 1.* Nisi tamen exulet urgens necessitas, & interim adiri nequeat Papa, aut S. Cong. quo casu etiam fieri posse oppi-

gnorationem Lampadum & Candelabrorum argenteorum, cum Dian. *p. 5. tr. 13. resol. 6.* & Peyrin. dicit Delben. *l. c. num. 3.* Vel etiam nisi excuset consuetudo legitime præscripta adversus cit. decretum S. Cong. ut Lezan. *in Sum. qq. regular. c. 13. num. 3.* apud Delb. *num. 4.* Porro hujus prohibitionis ratio est, quod impositio census cum sit quedam venditio libertatis bonorum, contineat rationem alienationis seu translationis domini sive directi, sive utilis, *L. fin. C. de reb. eccl. non alien.* Naldus. *v. census. num. 3.* C. de Luca. *de censib. d. 7. num. 2.* ubi: hodie receptissimum præsertim in Rota & Curia impositionem census importare veram alienationem, cadentem sub dispositione Extrav. ambitiosa. Ad cujus effectum copulative requiruntur solemnitas, hodie consistens in beneplacito Apostolico, & justa causa necessitatis & evidentis utilitatis, ita ut unum sine altero non sufficiat. Multoque magis locum habent in constitutione census vitalitii, utpote quæ expresse tendit ad alienationem, quæ contingit secuta morte. Unde etsi constitutio census vitalitii de præsepte sit emptio juris percipiendi fructus ex re fructifera, est tamen alienatio pro tempore futuro; adeoque dicenda non tam emptio quam alienatio fieri prohibita per Extrav. ambitiosa. Delben. *c. 17. du. 2. S. 3. num. 31.* His tamen non obstantibus, potest ecclesia, & in specie monasterium seu regulares emere fundum vel domum, cui jam impositus census; cum in hoc casu ecclesia non tam alienet, quam acquirat bonum illud stabile tali onere affectum. Delben. *loc. cit. num. 8.* C. de Luca *loc. cit. num. 6.* Quin etiam juxta Eundem *ibidem. num. 3.* potest constitui seu creari census V. g. super domo ædificanda vel ædificatione acquirenda, initium ductus, seu ei inexistens, si & postquam ædificata fuerit. Hac ratione, dum ecclesia, novum ædificium volens constituere pro illius ædificatione proque soli acquisitione pecuniam acciperet ad censum hoc pacto, ut census ille creatus conferretur, si & postquam ædificium redactum erit ad esse rei fructifera & capacis istiusmodi census, stante interim hoc contractu quasi in pendulo, & in terminis conventionis conditionalis, tunc prius sortitur effectum, ubi illa conditio purificata, nimirum ubi ædificium constructum. In eo siquidem casu non agitur contra Extrav. ambitiosa, seu nihil de bonis ecclesie alienatur, sed onus imponitur rei acquirendæ, ita ut hæc eo ipso instante, quo existit, seu acquiritor, dicatur habere annexum illud onus & tanquam sibi intrinsicum, seu prius impositum. Unde licet rei, quæ non est, imponi nequeat actu onus, potest tamen sic pactari, ut ea, quam primum existat, habeat hoc onus citra omne aliud factum pacifcentium. Neque videtur contrarium Bullæ Pianæ super forma creandi census aliisque juribus requiruntibus fundum capacem & fructiferum pro tempore ipsius creationis census. Hoc enim in eo sensu accipiendum: ut census actu inexistat fundo existenti, is debet esse actu fructifer, per quod non negatur posse constitui censum anticipativè in re futura, & quasi conditionatè, si & ubi ea existat, uti etiam, ubi plura requiruntur ad perficiendum contractum, non repugnat ea poni diverso tempore prius numeratur pecunia tanquam præparatio seu præventivum implementum requisiti pro contractu perficiendo pro tunc, & postquam ædificium construendum ad statum capacitatis census pervenerit.

Quest.